

ปัญหาการใช้ความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียน

ปิยะพร ตันณีกุล^{1*} วรางคณา ศรีสว่าง² เจนจิราวรรณ ชันที่ห้า² สุกัญญา ศรีจันทร์² ราตรี เนียมสาคร²

ภคพล ปางค์พุดพิงษ์² ธวัชชัย พลละวัฒน์² และ พงศกร เกิดศรี²

¹อาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม

²นักศึกษาสภาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม

piyaporn7230@gmail.com

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการกระทำความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียนมีให้เห็นเป็นจำนวนมาก ซึ่งการกระทำความรุนแรงนั้นมีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นโดยวิธีการตี ฆ่มขู่ คำว่ารุนแรง หยิก หรืออาจหมายรวมถึงการทำนินทาด้วย โดยการกระทำรุนแรงส่วนใหญ่จะเป็น การทำโทษที่เกินกว่าเหตุ และกระทำต่อเด็กที่ไม่มีทางเลือก ซึ่งสาเหตุที่ครูกระทำความรุนแรงกับนักเรียนนั้นมีด้วยกันหลายสาเหตุ เช่น นักเรียนไม่เชื่อฟังครู นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน หรือนักเรียนไม่เคารพครู หรืออาจมาจากตัวของครูเอง ซึ่งครูอาจจะควบคุมอารมณ์ ตัวเองไม่ได้ ครูมีความเครียดสูง หรือครูมีความผิดปกติทางร่างกายหรือจิตใจ ซึ่งการกระทำความรุนแรงต่าง ๆ ที่ครูกระทำต่อนักเรียน ถือว่าเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมและต้องมีการควบคุมพฤติกรรมเหล่านี้ หรือมีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสังคมที่ดีให้กับเด็กทุกคน

คำสำคัญ: พฤติกรรม ความรุนแรง บุคลากรในโรงเรียน

Problems of Violence of School Personnel

Piyaporn Tunneekul^{1*} Varangkana Srisawang² Jenjirawan Khunteetaw³ Sukanya Srijan² Ratre
Nuamsakorn² Pakaphon Pangputtipong² Thawatchai Phalawat² And Phongsakorn Kerdsri²

¹Lecturer of Department of Law, Faculty of Humanities and Social Science, Nakhon Pathom Rajabhat
University

²Student of Department of Law, Faculty of Humanities and Social Science, Nakhon Pathom Rajabhat
University

* piyaporn7230@gmail.com

Abstract

Currently, there is a large number of acts of violence among school personnel. There are many forms of acts of violence. Either by means of coercion, abusive, pinch, or even indecent act. Most acts of violence are excessive punishment for example, students did not obey the teacher, students do not intend to study or students do not respect teachers. In some cases, the reason why teachers use violence may come from the teachers themselves. Teachers may not be able to control their emotions, have high stress or have a physical or mental disorder which acts of violence that teachers do against students considered a serious social impact problem. These behaviors must be controlled or an urgent correction as a guideline for building a good society for all children.

Keywords: behavior, violence, school personnel

1. บทนำ

ปัจจุบันปัญหาความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียนทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกวัน เด็กไทยถูกกระทำความรุนแรงจากครูเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่จะเป็นการลงโทษโดยใช้ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ทบตี บังคับจิตใจ ใช้คำพูดที่รุนแรง ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้สามารถพบเห็นได้ในสื่อต่าง ๆ ทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโซเชียลทุกชนิด ซึ่งผู้ถูกระทำมักจะเป็นเด็กและเยาวชน เริ่มตั้งแต่ศูนย์เด็กเล็กไปจนถึงมัธยมศึกษาเพราะเด็กเหล่านี้ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต้องมีครูคอยดูแลควบคุม ทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้มีโอกาสที่จะถูกระทำความรุนแรงอยู่บ่อยครั้ง และส่วนใหญ่ไม่กล้าขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครองเพราะความหวาดกลัวเนื่องจากเด็กและเยาวชนเหล่านี้ยังต้องพบเจอกับครูที่กระทำต่อพวกเขาอยู่เป็นประจำ

ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นปัญหาที่สำคัญ เนื่องจากการใช้ความรุนแรงอาจส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ บางรายอาจถึงขั้นได้รับบาดเจ็บหรือพิการ และอาจรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตจากการถูกร้าย เด็กเกิดภาวะทางจิตใจที่ผิดปกติ เช่น ซึมเศร้า หวาดกลัวการไปโรงเรียน การเรียนตกต่ำ หวาดผวา ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่ทำให้เด็กและเยาวชนเติบโตอย่างไม่มีคุณภาพและสร้างความสูญเสียให้สังคม ทั้งนี้ผลกระทบไม่ได้เกิดเฉพาะกับผู้ถูกระทำเท่านั้น แต่ยังมีผลกระทบต่อครอบครัว กลุ่มเพื่อน ต่อชุมชนและสังคมโดยรวม

ที่ต้องสูญเสีย เจ็บปวด จากผลลัพธ์ของความรุนแรงดังกล่าว เช่น ทำให้เด็กกลัวการมาโรงเรียน ทำให้ครอบครัวเกิดปัญหาทั้งด้านจิตใจ ค่าใช้จ่าย และเกิดความเครียดเนื่องจากบุตรถูกทำร้าย ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ปรากฏให้เห็นเป็นข่าวตามสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับครูใช้ความรุนแรงกับนักเรียน โดยมีกรณีศึกษา เช่น

เรื่องราวของ "ครูจุ่ม" ครูห้องเด็กอนุบาล โรงเรียนเอกชนชื่อดังแห่งหนึ่ง ทำร้ายลูกศิษย์อย่างรุนแรงจนเด็กหวาดผวา และแสดงอาการไม่ยอมไปโรงเรียนให้ผู้ปกครองได้เห็น ขณะที่ครูที่อยู่ในห้องอีก 2-3 คนไม่มีใครเข้าไปห้ามปรามแต่อย่างใด ซึ่งผู้ปกครองของเด็กชั้นอนุบาล 1 กลุ่มหนึ่ง สังเกตเห็นว่า ลูกตัวเองผิดปกติ เนื่องจากไม่ร่าเริง และมีอาการหวาดผวากลางดึก ไม่ยอมไปโรงเรียน และหลังจากไปรับที่โรงเรียน เด็กจะอยากเข้าห้องน้ำ เมื่อไปไล่ดูวงจรปิด ก็พบว่า "ครูจุ่ม" ซึ่งเป็นครูที่เลี้ยง มีพฤติกรรมที่ทำร้ายเด็กในห้อง ทั้งกระชาก จิกหัว ผลักจนล้ม แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ได้เกิดแค่วันเดียว เกิดขึ้นหลายครั้ง ในหลายวัน ซึ่งบางคลิป จะเห็นว่า ครูจุ่ม เก็บงานข้าวทั้งที่เด็กกำลังจะอาบปากกิน นอกจากนี้ ยังไม่ให้เด็กกินน้ำ หรือเข้าห้องน้ำด้วย ซึ่งหากคนไหนขอเข้าห้องน้ำ ก็จะโดนทำโทษ โดยผู้ปกครองอ้างว่า ลูกบอกว่า ถูกทำร้ายในห้องน้ำ ทำให้ไม่ยอมเข้าห้องน้ำ และอันปัสสาวะไว้ กระทั่งผู้ปกครองไปรับช่วงเย็น ทั้งนี้ ครูจุ่มได้เปิดใจผ่านสื่อ โดยยอมรับผิดว่าทำร้ายเด็กจริง แต่ปฏิเสธว่า ไม่ได้บังคับเด็กให้กินข้าว และอ้างว่าที่ลงมือกับเด็ก เพราะเครียดสะสมในเรื่องส่วนตัว แม่ป่วย และอื่น ๆ ซึ่งทั้งหมดเป็นความผิดของตนเพียงคนเดียว นอกจากนี้ครูจุ่มบอกด้วยว่า ขอโทษผู้ปกครองจากใจจริง เป็นบทเรียนครั้งใหญ่ และอยากให้ผู้ปกครองอภัยให้ (ไทยรัฐออนไลน์, 2563, <https://www.thairath.co.th/news/society/1938745>)

กรณีศึกษาอีกกรณีหนึ่ง เป็นกรณีที่ครูถิษหน้าเด็กอนุบาล 3 อายุ 5 ปี แฉให้เพื่อนรุมเตะซ้ำจนบาดเจ็บ เมื่อไปสอบถามที่โรงเรียน ครูประจำชั้นได้ขอโทษ และยอมรับว่าถิษหน้าเด็กจริงเพราะดี และชอบทะเลาะกัน มีการขุดคุ้ยคำเสียหายและผู้ปกครองย้ายเด็กไปเรียนที่อื่น แต่เด็กยังคงมีอาการหวาดกลัว จนต้องให้นักจิตวิทยาเข้ามาพูดคุยกับเด็ก เพื่อประเมินสภาพจิตใจของเด็กต่อไป (มูลนิธิพิริยมาตาสกุลเพื่อเด็กและสตรี, 2563, <https://highlight.kapook.com/view/208195>)

รวมทั้งการกระทำของอาจารย์ การใช้ภาษาล้อหยอคำที่รุนแรง ช่มชู้ ตำหนิตัดเยียน กล่าวโทษนักเรียน ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่รุนแรงทั้งสิ้น

จากข่าว เป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งที่ปรากฏเป็นข่าวใหญ่ แต่ยังมีการใช้ความรุนแรงอีกมากมายที่ไม่ตกเป็นข่าวแฝงอยู่ในสังคม นอกจากนี้ ยังพบว่าการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงจากแต่เดิมจะพบการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง เช่น การทะเลาะวิวาท การใช้ความรุนแรงจากคำพูด แต่ปัจจุบัน ปรากฏการใช้ความรุนแรงที่เกิดจากบุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะบุคลากรที่ถูกเรียกว่า “ครู” ทำให้โรงเรียนกลายเป็นสถานที่ที่ทำให้บุคคลทั่วไปรู้สึกที่ไม่ปลอดภัยสำหรับเด็กอีกต่อไป ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่รัฐต้องให้ความสนใจ

ดังนั้น บทความนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาในเชิงจิตวิเคราะห์จุดเริ่มต้นของปัญหา เพื่อสะท้อนความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียน โดยเน้นที่มุมมองจากสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และอินเทอร์เน็ต ในขณะที่บทความชิ้นนี้สะท้อนถึงปัญหาความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียน และบริหารจัดการกับปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้น ว่านักเรียนที่ถูกบุคลากรในโรงเรียนกระทำความรุนแรงนั้นเกิดขึ้นเพราะอะไร และต้องมีการควบคุมหรือป้องกันปัญหาความรุนแรงนั้นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อทำความเข้าใจถึงสาเหตุและรูปแบบของความรุนแรงที่เด็กและเยาวชนถูกกระทำในโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาปัญหาความรุนแรงและค้นหาวิธีป้องกันการใช้ความรุนแรงอันเกิดจากบุคลากรในโรงเรียน

3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

บทความเรื่อง “ปัญหาการใช้ความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียน” มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

3.1 ความหมายและประเภทของความรุนแรง

Violence Prevention Alliance (VPA) ให้คำนิยามไว้ในรายงานโลกเรื่องความรุนแรงและสุขภาพ (World report on violence and health - WRVH) ว่า ความรุนแรง หมายถึง การใช้กำลังบังคับหรือใช้อำนาจทางกายที่คุกคามต่อตัวเอง บุคคลอื่น หรือต่อกลุ่มหรือชุมชน ที่ส่งผลให้เกิดหรือมีโอกาสูงที่จะทำให้เกิดการบาดเจ็บ เสียชีวิต ความเสียหายทางจิต การยับยั้งความเจริญงอกงามหรือการกีดกัน ปิดกั้น ทำให้สูญเสียสิทธิบางประการ และขาดการได้รับในสิ่งที่สมควรจะได้รับ (WHO, 2020)

องค์การอนามัยโลก (WHO, 1995 อ้างถึงใน นันทพันธ์ ชินล้ำประเสริฐ 2546) ให้คำนิยามความรุนแรงไว้ว่า คือ ความตั้งใจ และจงใจ โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่าการกระทำนั้นเป็นความรุนแรงหรือไม่ ดังนี้

1) ความรุนแรงที่เกิดจากความจงใจนั้น ไม่จำเป็นต้องจงใจก่อให้เกิดผลเสียหาย กล่าวคือ ผู้ใช้ความรุนแรงจงใจกระทำพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสียหรือมีแนวโน้มสูงที่จะก่อให้เกิดผลต่อผู้ถูกระทำแต่ผู้กระทำอาจไม่ต้องการให้เกิดผลร้ายแรงเกินไปกว่าที่ตั้งใจไว้

2) การแยกแยะความจงใจ หรือตั้งใจกระทำ ความรุนแรง สามารถพิจารณาบนพื้นฐานของความตั้งใจกระทำที่บาดเจ็บกับความตั้งใจที่จะกระทำ ความรุนแรง ซึ่งอาจถูกกำหนดโดยวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ หรือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ผู้กระทำ ความรุนแรงในบางสังคมอาจตั้งใจกระทำอันตราย แต่โดยพื้นฐานของวัฒนธรรมในสังคมนั้นไม่ได้มองการกระทำดังกล่าวเป็นการใช้ความรุนแรง เช่น การตัดหรือขลิบอวัยวะเพศหญิง ในวัฒนธรรมนั้นมองว่าเป็นพิธีกรรมให้หลุดพ้นจากบาปมากกว่าการรับรู้ว่าเป็นการใช้ความรุนแรง

3) การจงใจกระทำ ความรุนแรง ขึ้นอยู่กับระดับของความตั้งใจ ผู้กระทำ ความรุนแรงบางคนตั้งใจทำให้เกิดการบาดเจ็บ และจงใจที่จะใช้ความรุนแรง แต่ไม่ได้ต้องการให้เกิดผลมากเกินกว่าที่ตนกระทำ เช่น บุคคลที่พยายามจะฆ่าตัวตาย ไม่ได้ต้องการที่จะตายแต่ต้องการเรียกร้องความสนใจ

นอกจากนี้ WRVH ยังแสดงให้เห็นถึงประเภทของความรุนแรง ได้แก่

1) ความรุนแรงต่อตนเอง หมายถึง ความรุนแรงซึ่งผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายเป็นบุคคลเดียวกัน โดยแบ่งออกเป็น การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย

2) ความรุนแรงระหว่างบุคคล หมายถึง การใช้ความรุนแรงระหว่างบุคคล แบ่งเป็นครอบครัวและความรุนแรงในคู่ของตน ความรุนแรงในชุมชน การกระทำทารุณกรรมเด็ก ความรุนแรงของคูรัก คู่เพื่อนสนิท และการล่วงละเมิดผู้สูงอายุซึ่งมักถูกกระทำจากคนคุ้นเคยและคนแปลกหน้า รวมถึงความรุนแรงของเยาวชน การโจมตีโดยคนแปลกหน้า ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน อาชญากรรม และความรุนแรงในที่ทำงานและสถาบันอื่น ๆ

3) ความรุนแรงระหว่างกลุ่ม หมายถึง ความรุนแรงที่เกิดจากกลุ่มใหญ่ ๆ และสามารถแบ่งออกเป็นความรุนแรงทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าความรุนแรงตามคำนิยามขององค์การอนามัยโลกจะเน้นที่เจตนา ความตั้งใจ จงใจ ในการกระทำต่อตนเองหรือบุคคลอื่นด้วยการใช้กำลังเพื่อให้เกิดผลร้ายต่อร่างกาย จิตใจ หรือทำลายทรัพย์สิน รวมไปถึงการกีดกัน ปิดกั้นเสรีภาพ หรือการใช้สิทธิต่าง ๆ

3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

บทความนี้มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.2.1 ทฤษฎีประโยชน์นิยม (Utilitarianism)

ประโยชน์นิยม (Utilitarianism) เป็นทฤษฎีทางจริยศาสตร์ที่ถือเอาประโยชน์สุขเป็นเกณฑ์ตัดสินความผิดถูก ข้อดี กล่าวคือ การกระทำที่ก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดแก่คนจำนวนมากที่สุด ถือเป็นกระทำที่ดี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2540: 101) และเนื่องจากประโยชน์นิยมเป็นจริยศาสตร์ที่เน้นเป้าหมายสิ้นสุดจริยธรรม (ends ethics) ดังนั้น จึงพิจารณาความถูกผิดของการกระทำที่ผลของการกระทำโดยไม่นำตัวการกระทำมาตัดสิน ไม่ว่าการกระทำนั้นจะประกอบด้วยเจตนาดีหรือไม่ก็ตาม

สาระสำคัญของประโยชน์นิยมถือว่าความสุขเป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับมนุษย์ ความสุขจึงเป็นตัวตัดสินว่าการกระทำดี ไม่ดี ควร ไม่ควร ถูกหรือผิด ดังนั้น ถ้าการกระทำใดที่กระทำแล้ว ให้ประโยชน์สุขมากกว่าถือว่าการกระทำนั้นดีกว่า และควรกระทำมากกว่า อนึ่ง ประโยชน์สุขในที่นี้มีได้หมายถึงประโยชน์สุขของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่หมายถึงประโยชน์สุขของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ตาม “หลักมหสุข” (the greatest happiness principle) ที่ว่า “ความสุขที่มากที่สุด ของคนจำนวนมากที่สุด” (greatest happiness of the greatest number) ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงโทษหรือความทุกข์ที่จะเกิดขึ้นด้วย โดยทุกข์หรือโทษที่เกิดขึ้นต้องไม่มากกว่าประโยชน์ที่ได้รับ และในบางกรณีที่ต้องเลือกกระทำ เนื่องจากทุกทางเลือกนั้นล้วนแต่ก่อให้เกิดความทุกข์ ก็ให้ถือว่าการกระทำที่ก่อให้เกิดความทุกข์น้อยกว่าเป็นการกระทำที่ให้ความสุขมากกว่าทางเลือกอื่น ๆ (ดาร์รงค์ วิเชียรสิงห์, 2530: 30)

ทั้งนี้การกระทำความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียน เป็นกรณีที่ผู้กระทำผิดใช้ความรุนแรงกับนักเรียน โดยการบันดาลโทษ หรือเรียกว่าสนองความต้องการด้านอารมณ์ เนื่องจากการใช้ความรุนแรงกับนักเรียนที่เกินกว่าเหตุ นั้นไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม แต่เป็นการที่ผู้กระทำผิดใช้ความรุนแรงเพื่อประโยชน์ส่วนตน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีประโยชน์นิยม ที่ว่าผู้กระทำผิดถือเอาประโยชน์สุขของตนเป็นเกณฑ์ โดยไม่สนใจว่าการกระทำนั้นดีหรือไม่ดี ถูกหรือผิด

3.2.2 ทฤษฎีการควบคุมตนเอง (Self Control Theory)

ไมเคิล อาร์ ก็อดเฟรดสัน (Michael R. Gottfredson) และทราวิส เฮอช (Travis Hirschi) ได้สร้างทฤษฎีทั่วไปของอาชญากรรม (A General Theory of Crime) ในปี ค.ศ. 1990 เป็นการอธิบายการควบคุมตนเอง (Self-control) ที่มีผลต่อการก่ออาชญากรรม

ก็อดเฟรดสัน และเฮอช ให้ความหมายอาชญากรรมว่า “การกระทำด้วยกำลังหรือการฉ้อโกงในการแสวงหาความสนใจของตนเอง” (Acts of force or fraud undertaken in pursuit of self-interest) ผู้ที่มีการควบคุมตนเองต่ำมีโอกาสจะกระทำผิดหรือก่ออาชญากรรมได้สูง ซึ่งผู้กระทำผิดไม่รู้สึกละอายต่อการกระทำเช่นนั้น ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการก่ออาชญากรรมอย่างใกล้ชิด (สุรีย์ กาญจนวงศ์ และคณะ, 2549)

การกระทำความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียน อาจเกิดจากการควบคุมตนเองต่ำ เพราะไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ จึงเป็นสาเหตุที่นำไปสู่การก่ออาชญากรรม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการควบคุมตนเอง ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีการควบคุมตนเองต่ำมีโอกาสจะกระทำผิดหรือก่ออาชญากรรมได้สูง

3.2.3 ทฤษฎีเหยื่ออาชญากรรม (Crime Victim Theory)

แนวคิดของ ฮาน ฟอน เฮนติก (Han Von Hentig) นักวิชาการชาวเยอรมัน เป็นนักคิดเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรมในยุคแรก ๆ เฮนติกใช้เวลาส่วนใหญ่ในการค้นหาสาเหตุของการกระทำผิด โดยมุ่งเป้าไปที่เหยื่ออาชญากรรม เฮนติกตั้งข้อสังเกตว่าอะไรที่ทำให้เหยื่อตกเป็นเหยื่อจากการกระทำผิด และอาชญากรรมกับเหยื่อมักจะเป็นของคู่กัน การจำแนกเหยื่ออาชญากรรมในความคิดของเฮนติกได้ยึดปัจจัยทางจิต สังคม และร่างกายเป็นตัวกำหนดประเภท ซึ่งการศึกษาวิจัยในเรื่องความรุนแรงในโรงเรียนนั้น มีประเภทของเหยื่อที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เยาว์ (The young) เช่น เด็กเล็ก ซึ่งขาดประสบการณ์ชีวิต การเจริญเติบโตทั้งด้านกายและจิตใจยังไม่สมบูรณ์ จึงง่ายแก่การตกเป็นเหยื่อ (ปิยะพร ตันณีกุล, 2558, หน้า 60-61)

การกระทำความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียนนั้น เนื่องจากครูใช้ความรุนแรงกระทำต่อเด็ก ซึ่งเด็กผู้ถูกกระทำนั้น ไม่สามารถตอบโต้หรือขัดขืนครูได้ เพราะด้วยความที่เป็นเด็กเล็ก ทั้งความคิดและร่างกายที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เพียงพอ จึงทำให้ตกเป็นเหยื่อได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ของเฮนติก ในประเภทของเหยื่อที่เป็นผู้เยาว์

3.2.4 ทฤษฎีความกตัญญู (General Stain Theory)

นักสังคมวิทยา โรเบิร์ต แอคนิว (Robert Agnew) เจ้าของทฤษฎี General Stain Theory (GTS) ทำการศึกษาเกี่ยวกับความกตัญญูในระดับบุคคล เมอร์ตันตั้งสมมติฐานว่าการแบ่งชนชั้นทางสังคมทำให้เกิดอาชญากรรม แต่แอคนิวตั้งสมมติฐานว่าทำไมคนที่รู้สึกเครียดและกตัญญูจึงกระทำความผิด แอคนิวอธิบายกิจกรรมของผู้กระทำผิดที่จะมองไปที่เรื่องของชนชั้นทางสังคมสถานะทางอารมณ์ในเชิงลบ เช่น ความโกรธ ความไม่พอใจ หรืออารมณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลในเชิงลบและเป็นอันตรายต่อความสัมพันธ์ในสังคม โดยสถานะทางอารมณ์ในเชิงลบ จะก่อให้เกิดความกตัญญูหลายประเภท ได้แก่

- 1) ความล้มเหลวในการไปถึงเป้าหมายที่เป็นค่านิยมของสังคม
- 2) การแยกออกจากกันระหว่างความคาดหวังและความสำเร็จ
- 3) การสูญเสียสิ่งเข้าทางบวก ความกตัญญูอาจเกิดเพราะการสูญเสียคุณค่าในทางบวก
- 4) การถ่ายทอดสิ่งเข้าในทางลบ

ความกดดันแต่ละแบบจะเพิ่มความรู้สึกทางอารมณ์ในด้านลบและความผิดหวัง ซึมเศร้ากลัว และที่สำคัญที่สุด คือ ความโกรธ ความโกรธที่เพิ่มขึ้นจะก่อให้เกิดการรับรู้สิ่งที่ไม่ดีและทำตามความอยากของตนเพื่อแก้แค้น ใช้กำลัง ขาดการยับยั้งชั่งใจ เนื่องจากผลผลิตทางอารมณ์ ความกดดันจึงเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การกระทำผิดเมื่อความกดดันนั้นเกิดขึ้นเป็นเวลานาน ซ้ำแล้วซ้ำอีก สร้างความไม่เป็นมิตร ชี้อารมณ์หงุดหงิด และทัศนคติแบบก้าวร้าว (ปิยะพร ตันณีกุล, 2558 , หน้า127-128)

3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข (2563) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการสร้างค่านิยมสันติวิธีร่วมกับจริยธรรมในระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน ผลวิจัยพบว่า การรังแกกันระหว่างเด็กด้วยกัน ไม่สามารถใช้สันติวิธีมาบริหารจัดการได้ เพราะผู้กระทำมีเจตนาทำร้ายผู้ให้อ่อนแอกว่าและไม่มีทางสู้ การแก้ไขจึงต้องใช้การปรับพฤติกรรมตามหลักจิตวิทยา เพื่อให้เด็กเรียนรู้วิธีการควบคุมอารมณ์ให้ได้พร้อม ๆ กับการสร้างค่านิยมให้ใช้สันติวิธีจัดการความขัดแย้ง งานวิจัยสรุปตอนหนึ่งว่า เป็นเรื่องดีที่สังคมหันมาสนใจปัญหานี้ สื่อทุกแขนง ที่วิพากษ์ช่วยกันออกข่าว ฉะนั้นจึงถึงเวลาที่นักจิตวิทยาโรงเรียน เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์แนวราบระหว่างครูกับนักเรียน ขจัดความสัมพันธ์แนวตั้งที่ใช้อำนาจและความรุนแรงแบบเดิม ๆ และควรระบุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีทั้งด้านความมั่นคง การปฏิรูปการศึกษา หรือการพัฒนาครอบครัว จึงขอเรียกร้องให้ทุกภาคส่วนในสังคม รวมทั้งรัฐบาลหันมาสนใจปัญหา มากกว่าที่เป็นอยู่

จิตพิสุทธิ์ แทนวัน และ ชัญญา อภิบาลกุล (2553) ศึกษาเรื่อง แนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาโดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ยคนกลาง กล่าวว่า สภาพปัญหาความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษา มี 4 ด้าน ได้แก่

1) ความรุนแรงทางร่างกาย พบว่า ส่วนใหญ่ ครู และผู้ปกครอง เคยเป็นผู้กระทำ และใช้ความรุนแรงจนทำให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บ ส่วนนักเรียน พบว่า เคยเป็นผู้กระทำและถูกกระทำ ความรุนแรงจนทำให้เกิดการบาดเจ็บ

2) ความรุนแรงทางเพศ พบว่า ส่วนใหญ่ ครู ผู้ปกครอง ไม่เคยกระทำไม่เคยเห็น และไม่เคยได้รับรายงานว่ามีนักเรียนถูกกระทำในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ และนักเรียนส่วนใหญ่ พบว่า ไม่เคยถูกกระทำในลักษณะของการลวนลามทางเพศ หรือละเมิดสิทธิทางเพศ แต่เคยดูสื่อลามกกับเพื่อนเพศเดียวกัน

3) ความรุนแรงทางจิตใจ พบว่า ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน เคยเป็นผู้กระทำและเป็นผู้ถูกกระทำ ในลักษณะการทำร้ายจิตใจโดยการควบคุมบังคับอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้ได้รับความอับอาย รู้สึกด้อยค่า และลด คุณค่าความเป็นมนุษย์

4) ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดการทะเลาะ/ทอดทิ้ง พบว่าครู และนักเรียน บอกว่า นักเรียนเคยถูกกระทำ และเป็นผู้กระทำในลักษณะการไม่ให้เล่น หรือทำกิจกรรมด้วยไม่ยอมให้เข้ากลุ่มเพื่อน หรือแกล้งเมินเฉยไม่สนใจ ส่วนผู้ปกครอง พบว่า ไม่เคยเห็น และได้รับรายงานว่ามีนักเรียนเคยถูกกระทำ และเป็นผู้กระทำในลักษณะการไม่ให้เล่น หรือทำกิจกรรมด้วย ไม่ยอมให้เข้ากลุ่มเพื่อน หรือแกล้งเมินเฉยไม่สนใจ

แก้วตา นพณิจรัสเลิศ (2563) ศึกษาเรื่อง การป้องกันและรับมือความรุนแรงในโรงเรียน กล่าวว่า ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ก็จะเป็นความรุนแรงทางด้านร่างกาย เช่น การตี การหยิก หรือการฉุดกระชาก เป็นต้น ซึ่งเป็นการกระทำรุนแรงที่บางครั้งครูอาจจะทำไปโดยไม่ตั้งใจหรือใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้อง นอกจากจะมีความรุนแรงทางด้านร่างกายแล้วความรุนแรงอีกประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้น คือ ความรุนแรงทางด้านจิตใจ ความรุนแรงประเภทนี้จะเจอได้บ่อย เช่น การที่ครูใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก เช่น เธอมันโง่ เรียนไม่ได้เรื่อง หรือคำพูดเชิงลบอื่น ๆ ซึ่งคำพูดเหล่านี้จะฝังอยู่ในจิตใจของเด็ก เมื่อเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ถูกทำร้ายทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ก็จะมีผลกระทบต่อตัวเด็กทั้งในเรื่องของสมอง ระวังร่างกาย หรือพฤติกรรมเชิงลบที่เด็กแสดงออก เป็นต้น

ธเนศ รัตนกุล (2559) ศึกษาเรื่อง School of Violence ‘นักเรียน’ และ ‘ครู’ อยู่บนเส้นขนานความรุนแรงเดียวกัน กล่าวว่า ข้อมูลรวบรวมจาก โรงเรียนของรัฐ 31 แห่งจาก 12 รัฐของอเมริกา คณะผู้วิจัยได้ออกแบบชุดคำถามและออกสัมภาษณ์ตัวต่อตัวกับนักเรียนกว่า 13,177 คน พบว่านักเรียนจำนวนกว่า 3,305 รายหรือคิดเป็น 25% มีประสบการณ์ถูกครูใช้ความรุนแรงอย่างน้อย 2 ครั้งต่อเดือน ไม่ว่าจะด้วยทางวาจาหรือร่างกายโดยตรง ซึ่งครูผู้ลงมือกระทำรุนแรงมักเลือกเป้าหมายที่เป็น ‘เพศเดียวกัน’ ครูผู้หญิงจะมักลงโทษนักเรียนหญิงมากกว่า นักเรียนหญิงมักถูกดูหมิ่นโดยวาจา ส่วนนักเรียนชายเป็นเป้าหมายถูกใช้กำลัง และการแก้ปัญหาโดยการส่งครูไปอบรมไม่ได้ผล เพราะครูมักกลับมาใช้ความรุนแรงกับนักเรียนอีก และบางครั้งอาจใช้ความรุนแรงกับนักเรียนหนักกว่าเดิม

4. บทวิเคราะห์

จากการศึกษาเรื่อง “ปัญหาการใช้ความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียน” สามารถวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้
วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อทำความเข้าใจถึงสาเหตุและรูปแบบของความรุนแรงที่เด็กและเยาวชนถูกกระทำในโรงเรียน

จากสถานการณ์ความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียนในปัจจุบันเป็นปัญหาที่สำคัญระดับชาติ โดยในปัจจุบันข่าวคราวเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงเป็นเรื่องที่พบเห็นและได้ยินได้ฟังอย่างสม่ำเสมอในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ ข่าวหนังสือพิมพ์ หรือแม้แต่พบเห็นเหตุการณ์ด้วยตนเอง ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อมักเป็นเด็กเล็กที่ไม่อาจตอบโต้ได้เมื่อถูกกระทำ ซึ่งจากแนวคิดเรื่องการจัดประเภทของเหยื่อของเฮนติก (Hentig) ที่เห็นว่า อาชญากรรมกับเหยื่อมักจะเป็นของคู่กัน การจำแนกเหยื่ออาชญากรรมในความคิดของเฮนติกได้ยึดปัจจัยทางจิต สังคม และร่างกายเป็นตัวกำหนดประเภท ซึ่งการศึกษาวิจัยในเรื่องความรุนแรงในโรงเรียนนั้น มีประเภทของเหยื่อที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เยาว์ (The young) หรือเด็ก ซึ่งถูกจัดอยู่ในประเภทเหยื่อที่มีความอ่อนแอ และขาดประสบการณ์ชีวิต การเจริญเติบโต ทั้งด้านกายและจิตยังไม่สมบูรณ์ จึงง่ายแก่การตกเป็นเหยื่อ โดยสาเหตุและรูปแบบของความรุนแรง สามารถวิเคราะห์ได้จากข่าวต่างๆ เช่น ข่าว "ครูจุ่ม" ทำร้ายเด็กอนุบาล 1 ซึ่งจากข่าวนี้นี้จะเห็นได้ว่าการก่อความรุนแรงที่ครูจุ่มกระทำกับเด็กอนุบาล 1 นั้น เป็นการกระทำที่ไม่สมควรอย่างมาก ถ้าหากอ้างว่าสาเหตุของการกระทำ ความรุนแรงเป็นการลงโทษเด็ก ก็ดูเหมือนจะไม่สมเหตุสมผลมากนัก เพราะถือได้ว่าเป็นการลงโทษที่เกินกว่าเหตุ ไม่ว่าจะเป็น ดึงหู หยิกที่แขนและขา ใช้หนังสือตีตบ กระทบคอกเสื้อ ขว้างปาสิ่งของใส่ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม สมุด หนังสือ รวมถึงการขังเด็กไว้ในห้อง ให้อยู่ในห้องมืดๆ เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้เป็นเพียงการกระทำส่วนหนึ่งของครูจุ่มเท่านั้น จากข่าวที่เกิดขึ้นทำให้สะท้อนได้ว่า การกระทำของครูจุ่มเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และก่อให้เกิดความเสียหายต่อเด็กและผู้ปกครอง และส่งผลไปถึงทางโรงเรียนด้วย

การใช้ความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียนที่แสดงออกมีหลากหลายรูปแบบ มีตั้งแต่การตี การข่มขู่ การด่าว่ารุนแรง การหยิก หรืออาจหมายถึงความรวมถึงการทำอนาจารด้วย ทุกสิ่งทุกอย่างที่กล่าวมานี้ล้วนเป็นการก่อให้เกิดพฤติกรรมและการกระทำ ความรุนแรงในโรงเรียนทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แก้วตา นพณีย์จรัสเลิศ (2563) ผลการวิจัยพบว่า ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ก็จะเป็นความรุนแรงทางด้านร่างกาย เช่น การตี การหยิก หรือการฉุดกระชาก เป็นต้น ซึ่งเป็นการกระทำ ความรุนแรงที่บางครั้งครูอาจจะทำไปโดยไม่ได้ตั้งใจหรือใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้อง นอกจากจะมีความรุนแรงทางด้านร่างกายแล้ว ความรุนแรงอีกประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้น คือ ความรุนแรงทางด้านจิตใจ ความรุนแรงประเภทนี้จะพบได้บ่อย เช่น การที่ครูใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับเด็ก เช่น เธอมันโง่ เรียนไม่ได้เรื่อง หรือคำพูดเชิงลบอื่น ๆ ซึ่งคำพูดเหล่านี้จะฝังอยู่ในจิตใจของเด็ก เมื่อเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ถูกทำร้ายทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ก็จะมีผลกระทบต่อตัวเด็กทั้งในเรื่องของสมอง ระบบร่างกาย หรือพฤติกรรมเชิงลบที่เด็กแสดงออก

นอกจากนี้คำว่า “ทำร้ายร่างกาย” ได้ถูกบัญญัติไว้ในมาตรา 295 ประมวลกฎหมายอาญา หมายถึง การทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจของผู้อื่นนั้น ผู้ที่กระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทำให้เห็นได้ว่า ลักษณะการใช้ความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียนที่กระทำต่อเด็กนักเรียนเข้าข่ายการทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งหมายรวมถึงการทำร้ายทั้งทางร่างกายและจิตใจด้วย

ในปัจจุบันมีเด็กที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนของรัฐและเอกชน ซึ่งเด็กเหล่านี้จะต้องเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนเป็นประจำ และมักจะตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงที่บุคลากรในโรงเรียนได้กระทำต่อเด็ก โดยผู้กระทำจะทำในช่วงที่ไม่มีใครเห็น หรือถ้ามีคนเห็นก็คิดว่า ผู้ที่เห็นเหตุการณ์จะไม่นำเรื่องไปบอกใคร หรือผู้ที่เห็นเหตุการณ์ไม่กล้าเข้ามาแจ้งหรือตักเตือนผู้กระทำความรุนแรงกับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการตีเด็ก การให้เด็กเล่นคนเดียว การดูว่าร้าย หรือใช้คำหยาบกับเด็ก ซึ่งการกระทำเหล่านี้เป็นการระบายอารมณ์ของผู้กระทำความผิดเท่านั้น ไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านใด เพียงเป็นการสนองความต้องการในเรื่องอารมณ์ของผู้กระทำความรุนแรงเท่านั้น

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหาความรุนแรงและค้นหาวิธีป้องกันการเพิ่มความรุนแรงอันเกิดจากบุคลากรในโรงเรียน

จากการใช้ความรุนแรงของบุคลากรที่มีต่อเด็กนักเรียนที่ปรากฏตามสื่อต่าง ๆ จะพบว่า ผู้กระทำมักอ้างถึงสาเหตุที่กระทำลงไปเพราะมีความรู้สึกกดดันจากหลาย ๆ รูปแบบ เช่น ความกดดันด้านครอบครัว ความกดดันจากที่ทำงาน หรือแม้แต่ความ

กอดตันที่เกิดจากสภาพเศรษฐกิจ ทำให้ผู้กระทำผิดเกิดความเครียด จึงได้กระทำโดยใช้ความรุนแรงกับเด็กเพื่อเป็นการระบายความเครียด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความกดดัน (General Strain Theory) ของโรเบิร์ต แอคนิว (Robert Agnew) ที่ทำการศึกษเกี่ยวกับความกดดันในระดับบุคคล โดยแอคนิวตั้งสมมติฐานว่าทำไมคนที่รู้สึกเครียดและกดดันจึงกระทำความผิด โดยแอคนิวอธิบายว่า สถานะทางอารมณ์ในเชิงลบ เช่น ความโกรธ ความไม่พอใจ หรืออารมณ์ต่าง ๆ จะส่งผลในเชิงลบและเป็นอันตรายต่อความสัมพันธ์ในสังคม เช่น ความล้มเหลวในการไปถึงเป้าหมายที่เป็นค่านิยมของสังคม ความสูญเสียคุณค่าในทางบวก ซึ่งความกดดันเหล่านี้จะเพิ่มความรู้สึกทางอารมณ์ในด้านลบและความผิดหวัง ซึมเศร้ากลัว และที่สำคัญที่สุด คือ ความโกรธ ความโกรธที่เพิ่มขึ้นจะก่อให้เกิดการรับรู้สิ่งที่ไม่ดีและทำตามความอยากของตนเพื่อแก้แค้น ใช้อำนาจ ขาดการยับยั้งชั่งใจ เนื่องจากผลผลิตทางอารมณ์ ความกดดันจึงเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การกระทำผิดเมื่อความกดดันนั้นเกิดขึ้นเป็นเวลานาน ซ้ำแล้วซ้ำอีก สร้างความไม่เป็นมิตร ขี้ระแวงสงสัย และทัศนคติแบบก้าวร้าว การที่ครูทำร้ายหรือใช้ความรุนแรงกับเด็กล้มแสดงให้เห็นถึงการแสดงออกทางอารมณ์ที่มุ่งไปสู่การลดความกดดันในตนเอง และเมื่อครูมีการควบคุมตนเองต่ำ ย่อมนำไปสู่การตัดสินใจใช้ความรุนแรงเพื่อลดความกดดันของตนได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการควบคุมตนเอง (Self Control Theory) ของก๊อดเฟรดสัน (Michael R. Gottfredson) และเฮอช (Travis Hirschi) ที่ว่าการควบคุมตนเอง (Self-control) มีผลต่อการก่ออาชญากรรม หากการควบคุมตนเองได้ต่ำ โอกาสที่จะกระทำผิดย่อมมีมากขึ้นไปด้วย

นอกจากนี้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ได้ให้ความเห็นถึงสาเหตุที่ครูใช้ความรุนแรงว่า เกิดจากปัญหาอารมณ์จิตใจ ขาดทักษะการแก้ปัญหา อำนาจนิยมศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก วิเคราะห์สาเหตุที่ครูทำโทษด้วยความรุนแรง มี 2 สาเหตุ สาเหตุแรกครูผิดปกติด้านจิตใจและอารมณ์เมื่อเกิดความเครียดอาจระบายนอารมณ์กับเด็กด้วยการตี หรือต่อว่า สาเหตุที่สองครูขาดทักษะการจัดการปัญหาเด็กครูจำนวนมากยังเชื่อว่าการลงโทษด้วยการตีเป็นวิธีที่ได้ผล นอกจากนี้ มีความคิดเห็นจากผู้ทำงานด้านเด็ก มองว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีโครงสร้างแบบอำนาจนิยม ส่งผลให้ครูจำนวนมากมีพฤติกรรมใช้อำนาจกับเด็ก ประกอบกับการเรียนการสอนเป็นการสื่อสารทางเดียว จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ครูขาดทักษะการฟัง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าใจผู้เรียน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2007)

เมื่อพิจารณาในด้านเหยื่อ พบว่า เหยื่อส่วนใหญ่เป็นเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเฮนติก (Han Von Hentig) ที่จำแนกประเภทของเหยื่อไว้มากมาย และเด็กก็ถูกจัดอยู่ในประเภทเหยื่อที่มีความอ่อนแอซึ่งขาดประสบการณ์ชีวิต การเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจยังไม่สมบูรณ์พอ จึงทำให้ผู้เยาว์ตกเป็นเหยื่อการกระทำ ความรุนแรงได้ง่าย

จากการศึกษาพฤติกรรมและการกระทำ ความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียน พบว่าเป็นปัญหาที่ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกคน ไม่ใช่แต่เพียงอาศัยความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ซึ่งการกระทำ ความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียนเป็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ เพราะมีกฎหมายที่ใช้บังคับที่เป็นบทบัญญัติเฉพาะในเรื่องนี้ เพียงแต่ต้องได้รับความช่วยเหลือหรือความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย หากมีการกระทำ ความรุนแรงกับนักเรียนเกิดขึ้น ผู้พบเห็นเหตุการณ์ไม่ควรเพิกเฉย ควรกล่าวตักเตือน และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงพฤติกรรมของผู้ที่กระทำความผิดนั้น เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการดูแลปกป้องสิทธิและเสรีภาพ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจของเด็กด้วย ทำให้ผู้กระทำผิดได้เกิดความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ตนกำลังจะกระทำ ทั้งยังให้เห็นถึงบทลงโทษที่แน่ชัดขึ้น เช่น กระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นให้ได้รับอันตรายตามมาตรา 295 หรือกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นให้ได้รับอันตรายสาหัส ตามมาตรา 297 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ดังนั้นการจะแก้ไขปัญหาการกระทำ ความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียน กฎหมายที่บังคับใช้จะต้องมีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรมีมาตรการที่เคร่งครัดขึ้น ทั้งในด้านการกระทำความผิดและโทษที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับ ทั้งยังควรมีการพัฒนา ทดสอบความรู้ด้านจิตวิทยาและทักษะอารมณ์ ครูส่วนใหญ่มีกล้องโทรทรรศน์เด็กด้วยการตีหรือการดูว่า เพราะรับรู้วิธีนี้มาตั้งแต่เป็นนักเรียน ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงการพัฒนาครู โดยเพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและทักษะอารมณ์ ตั้งแต่ยังเป็นนักศึกษาครู ก่อนประกอบวิชาชีพครู นักศึกษาควรได้รับการทดสอบความรู้จิตวิทยาและทักษะทางอารมณ์ หากไม่ผ่านการทดสอบจะไม่สามารถไปประกอบวิชาชีพครูได้ และเมื่อมาเป็นครูประจำการ ควรมีการทดสอบและประเมินผลสภาพจิตใจและอารมณ์เป็นระยะ ๆ นอกจากนี้ ควรมีการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นกับครูที่อาจส่งผลต่ออารมณ์ของครู เพื่อหาแนวทางแก้ไขและป้องกันไม่ให้ครูระบายอารมณ์กับนักเรียนเมื่อเกิดความเครียด รวมถึงวิธีการแก้ปัญหาการลงโทษที่ถูกต้องเหมาะสม มีช่องทางสื่อสารระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ที่กล่าวว่า สถานศึกษาควรจัดให้มีช่องทางสื่อสารเกี่ยวกับ

พฤติกรรมของเด็กสู่สถานศึกษาและจากสถานศึกษาสู่ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนดูแลและแก้ไขพฤติกรรมเด็ก โดยเฉพาะเด็กกลุ่มเสี่ยงใช้ความรุนแรง รวมถึง ให้พ่อแม่มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็ก และวิธีการลงโทษเด็กที่ไม่เกินกว่าเหตุ เพื่อปกป้องเด็กไม่ให้ถูกกระทำความรุนแรงภายในสถานศึกษา พัฒนาระบบการลงโทษในสถานศึกษาที่ได้มาตรฐาน สถานศึกษาควรมีระบบการลงโทษผู้เรียนที่ได้มาตรฐานและยุติธรรม โดยไม่ควรให้ครูคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ตัดสินลงโทษนักเรียน แต่ควรมีหลายฝ่ายเข้าร่วมพิจารณา เช่น ผู้ปกครอง ครูประจำชั้น ครูแนะแนว เพื่อนสนิท เป็นต้น เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความยุติธรรมในการลงโทษนักเรียนด้วย ทั้งนี้ การป้องกันหรือแก้ไขการใช้ความรุนแรงนั้น หากไม่สามารถใช้สันติวิธีมาบริหารจัดการได้ อาจจำเป็นต้องใช้การปรับพฤติกรรมตามหลักจิตวิทยา หรือควรมีการปฏิรูปการศึกษา หรือการพัฒนาครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางเยาว์ แข่งเพ็ญแข (2563) ที่แนะนำการแก้ไขที่ใช้การปรับพฤติกรรมตามหลักจิตวิทยาโดยนางเยาว์เสนอให้ใช้วิธีการนี้แก้ไขเด็กที่ชอบใช้ความรุนแรง ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้กับผู้ใหญ่ได้เช่นกัน ฉะนั้นจึงถึงเวลาที่จะรัฐจะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ขจัดความสัมพันธ์ที่ใช้อำนาจและความรุนแรงแบบเดิม ๆ โดยต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคมซึ่งมีรัฐคอยให้การสนับสนุน

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในโรงเรียนไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นการกระทำระหว่างครูกับนักเรียนเท่านั้น อาจจะเป็นการกระทำ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับครู นักเรียนกับนักเรียน หรือบุคลากรคนอื่น ๆ กับครูก็ได้ หรือความรุนแรงที่เกิดขึ้นอาจไม่ได้ หมายความว่าถึงเรื่องการทุบตีอย่างเดียวกันได้ แต่อาจจะหมายความว่าความถึงการทำอนาจาร หรือการล่วงละเมิดทางเพศก็ได้ ดังนั้น จึงควรมี การศึกษาการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนในรูปแบบอื่น ๆ ด้วย

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รัฐควรจัดให้มีมาตรการช่วยเหลือหรือดูแลนักเรียนอย่างเคร่งครัด เพื่อที่จะสามารถควบคุมหรือป้องกันการกระทำความรุนแรงนี้ได้ไม่มากนัก

ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความใส่ใจกับชีวิตความเป็นอยู่และพฤติกรรมของครูในโรงเรียนที่อยู่ในความดูแลของตนเพื่อ ป้องกันการเกิดความเครียดสะสมในระยะยาว และหาวิธีการแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมเป็นรายบุคคล

ครอบครัวควรคอยสอดส่องพฤติกรรมของเด็กว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และผู้ปกครองควรให้เวลากับบุตรหลานให้มาก เพื่อสร้างความรักความอบอุ่นภายในครอบครัวและสามารถพูดคุยกันได้ในทุกเรื่อง

6. บทสรุป

การป้องกันการกระทำความรุนแรงของบุคลากรในโรงเรียน มีใช้หน้าที่ของคนใดคนหนึ่งหรือหน่วยใดหน่วยหนึ่งเท่านั้น แต่ เป็นเรื่องสำคัญที่ทุก ๆ คนต้องร่วมมือกัน โดยการช่วยกันสอดส่อง ดูแล หากพบเห็นการกระทำความรุนแรง หรือการกระทำที่ผิด กฎหมายต้องรีบแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทันที และหน่วยงานนั้นก็ต้องมีการประสานงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหา ความรุนแรงที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วน มิใช่ต่างคนต่างทำ เพราะการทำงานร่วมกันย่อมดีกว่าการทำงานเพียงลำพัง ทั้งยังประหยัดเวลา และสามารถช่วยให้การกระทำความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้นหมดไปจากสังคมไทย

7. บรรณานุกรม

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. “หยุดปัญหาใช้ความรุนแรงในสถานศึกษา” <http://www.kriengsak.com/node/271>

(สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2563)

แก้วดา นพเมณีจรัสเลิศ. “การป้องกันและรับมือความรุนแรงในโรงเรียน” มหาวิทยาลัยมหิดล

<https://cf.mahidol.ac.th/th/?p=7671> (สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2563).

- จิตพิสุทธิ์ แทนวัน และ ชัญญา อภิบาลกุล. “แนวทางการลดความรุนแรงของนักเรียนในสถานศึกษาโดยใช้วิธีการเจรจาไกล่เกลี่ย
คนกลาง : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านสะอาดหนองเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4”
file:///C:/Users/thana/Downloads/50005-Article%20Text-115914-1-10-20160306%20(2).pdf (สืบค้นเมื่อ
วันที่ 25 ธันวาคม 2563).
- ดำรงค์ วิเชียรสิงห์. “แนวคิดทฤษฎีประโยชน์นิยม” thaicadet. <http://www.thaicadet.org/Ethics/Utilitarianism.html>
(สืบค้นเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2564)
- ไทยรัฐออนไลน์. “สังคมตายน่ากลัว "ครูจุ่ม" ขาดจิตสำนึก ทำร้ายนักเรียนอนุบาล”
<https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/1944711> (สืบค้นเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2563).
- ธนศ รัตนกุล. “School of Violence ‘นักเรียน’ และ ‘ครู’ อยู่บนเส้นขนานความรุนแรงเดียวกัน” The matter. <https://thematter.co/science-tech/school-of-violence-and-overlooked-crisis/9409?fbclid=clwAR3IZlCk4CTyXPw-GwUNWq2t8eqreBscxvP8I8X2T824xXlULBuV4f5P19U> (สืบค้นเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2563).
- นงเยาว์ แข่งเพ็ญแข. “รูปแบบการสร้างค่านิยมสันติวิธีร่วมกับจริยธรรมในระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน” LINE TODAY.
<https://today.line.me/th/v2/article/RkxpnZ> (สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2564)
- ปิยะพร ตันณีกุล. (2558). “อาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา.” นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิ
มนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560” อ้างถึงใน ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ (2535) เอกสารวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
“เหยื่อ อาชญากรรม” (สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2564)
- สารานุกรมเสรี. “ความหมายของความรุนแรง” Wikipedia. <https://th.wikipedia.org/wiki/ความรุนแรง> (สืบค้นเมื่อวันที่ 25
ธันวาคม 2563)
- สุรีย์ กาญจนวงศ์ และคณะ. “การศึกษาปัญหาที่เป็นสาเหตุการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน”
http://www.ajarnpat.com/research/research_child.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2564)
- KAPOOK.com. “ผอ. รื้อขอโทษ ปมครูตีบนหน้าเด็กอนุบาล 3 แกรมให้เพื่อนรุมเตะซ้ำ - สั่งพักงานแล้ว”
<https://highlight.kapook.com/view/208195> (สืบค้นเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2563).
- Violence Prevention Alliance, “Definition and typology of violence,” WHO, <http://www.who.int/violenceprevention/approach/definition/en/> (accessed December 2, 2020).
- World Health Organization, Violence: A Public health priority, Geneva, Switzerland (1995) อ้างถึงใน นันทพันธ์
ชินล้าประเสริฐ, “การพัฒนากระบวนการข้อมูลและสังเคราะห์งานวิจัยด้านความรุนแรงในสังคมไทย,” (รายงานวิจัย
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, 2546).